

[J. Oskar Andersen.]

Kreds, som er identisk med et dansk Amt, er ikke en Direktion, som aabner Muligheden for en virkelig Forstaaelse og Indsigt fra lad os sige Forældrenes Side overfor Skolen.

Endvidere mener jeg, at hele denne Ordning med Amtsskolekonsulenten er blevet til noget højst uheldigt. Jeg kan forstaa, at man indfører en Amtsskolekonsulent, saaledes som det tidligere var foreslaaet, saa at denne Mand virkelig blev Repræsentant for det pædagogiske Tilsyn, saa at han fik en Ret og en Pligt, som kunde frembringe et effektivt Tilsyn med Lærernes Virksomhed. Det har en stor Del af Lærerstandens ønsket, men det, som her vedtages, er et Udtryk for Ønsker hos en anden Del af Lærerstandens, nemlig dem, som i Virkeligheden vil være fri for et pædagogisk Tilsyn. Det finder først og fremmest Udtryk deri, at det bestemmes, at Amtsskolekonsulenten kun skal indfinde sig, naar han tilkaldes. Jeg giver det ærede Medlem Hr. Vanggaard ganske Ret i, at skal der være en Amtsskolekonsulent, skal han ikke tilkaldes paa en saadan Maade, at man i Befolkningen aner, at nu er der noget galt paa Færde, naar han en enkelt Gang tilkaldes. Der er heri et Vidnesbyrd om, at denne Lov bæres af en Blanding af Principper, som vil gøre den højst uheldig.

Endvidere er det ganske oplagt, at en Lov, som ordner Skolevæsenet paa en saadan Maade, at der er en saa dyb Grav mellem Ordningen af Skolevæsenet i Provinserne og Ordningen af Skolevæsenet i København, ikke kan blive en tilfredsstillende Lov.

Den højtærede Undervisningsminister brugte henvendt til os Konservative ved anden Behandling et Billede, som jeg vil anvende her, idet han sagde, at naar man støber, skal man være til Stede. Ja, vel at mærke, hvis man kan være til Stede. Men saadan som Ingredienserne til dette Støbearbejde var blandet sammen, var der intet for os at gøre, for Sammenblandingen var sket, inden der overhovedet blev stillet Spørgsmaal til os om at være med. Dette sidste skal jeg ikke røre ved nu, det er debatteret tilstrækkeligt. Jeg vil blot sige, at den højtærede Undervisningsminister havde ganske Ret i, at Støbningen bliver højst forfejlet, hvis ikke den er beredt paa den rette Maade. Det er ganske notorisk, at hvis man har sammenblandet Ingredienserne til en Støbning saaledes, at de ikke kan gaa sammen, vil Støbningen revne.

Dette Lovforslag bærer tydeligt Præg af, at her er blandet Ingredienser sammen

til Støbning paa en saadan Maade, at den har faaet en Grundfejl. Det fremgaar ogsaa meget tydeligt af de Udtalelser, der er kommet frem i Pressen, idet man fra to Partiers Side haaber og ønsker, at man snarlig maa komme til en Omstøbning eller Reparation af denne mislykkede Klokke, saa den vil kunne give en ren og klar Tone. Fra anden Side har man da ogsaa pralet med, at man har faaet saa mange Ingredienser puttet ind, at man viser sig som den, der ganske særlig har været ikke blot Forældrenes Talsmand, men ogsaa Kirkens Talsmand.

Jeg beklager altsaa, at de tre Partier, som har lavet denne Lov, har lavet den paa en saadan Maade, at jeg maa sige, at den raaber paa snarlig Omstøbning eller, rettere sagt, raaber om, som det er blevet fremhævet Gang paa Gang, at der maa følge en Hærskare af Cirkulærer efter, som maa forklare, hvad disse fuldstændig utydelige og uklare Bestemmelser i Virkeligheden skal betyde.

Dernæst beklager jeg, at Forholdet har været saadan, at dette Lovforslag netop skulde fjerne Partiet Venstre fra vort Parti. Jeg er, kan man sige, oprindelig blevet valgt paa et Samarbejde med Partiet Venstre, og i mange Aar har jeg i alt Fald ment, at dette Samarbejde skulde være øjensynligt paa visse Omraader, navnlig paa det kulturelle Omraade. De ærede Medlemmer vil derfor kunne forstaa, at det er med Sorg, at man ser, at man paa et Omraade som dette er blevet svigtet i den Grad af Partiet Venstre, som her er sket.

Nu foreligger det klart, hvordan Forholdene er, det viser Artikler, der er kommet frem i „Kristeligt Dagblad“ fra Partiet Vestres Side for at forsvare, hvordan man har baaret sig ad overfor dette Skolelovsforslag. Provst Levy Blang har i Gaar, den 15. Maj, i „Kristeligt Dagblad“ skrevet en Artikel, som ikke blot er interessant derved, at han slaar fast, at det var ganske umuligt for det konservative Folkeparti at komme med, den Gang de afgørende Bestemmelser med Hensyn til Religionsundervisningen blev truffet; thi dette skete først efter, at Udvalget havde afsluttet sit Arbejde, og foranlediget ved en Henvendelse fra det kirkelige Landsforbund, som man ekstraordinært gav Adgang, efter at de egentlige Forhandlinger var færdige. Efter Forhandling med dette Udvalg var det, at man optog Bestemmelsen om Tilsynet med Religionsundervisningen i Lovforslaget for den ene Part af Landets Vedkommende, nemlig for Provinsens Vedkommende, men ikke for Køben-